

System certifikace kvality brambor

Ke dni 14. 12. 2021 Oddělení chmele a certifikace produktů Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského (dále ÚKZÚZ) jako akreditovaný Certifikační orgán pro certifikaci konzumních brambor a produktů z konzumních brambor v režimu kvality Q CZ ukončilo první rok čtyřletého certifikačního cyklu. Inspektoři Certifikačního orgánu v průběhu roku 2021 provedli celkem 140 inspekci.

Ve 136 případech žadatelé splnili požadavky pro vydání certifikátu, ve čtyřech případech byla inspektory zjištěna neodstranitelná neshoda některého z parametrů daného Certifikačním schématem Českého bramborářského svazu (dále „ČBS“). Certifikační orgán vydal celkem 145 certifikátů kvality pro 102 žadatelů. Přehled a celá historie vydaných certifikátů jsou dostupné na www.ukzuz.cz – „Certifikace produktů“, odkaz „Databáze vydaných certifikátů Q CZ – konzumní brambory“.

U všech žadatelů, kteří si v termínu do 30. 4. 2021 podali žádost o certifikaci konzumních brambor a produktů z konzumních brambor v režimu kvality Q CZ, byly provedeny certifikační inspekce v období 12 měsíců od podání žádosti, jak je stanoveno Certifikačním schématem ČBS. Cílem certifikačních inspekci konzumních brambor B1 (konzumní brambory vyprodukované v režimu kvality Q CZ) a produktů z konzumních brambor

Loupané konzumní brambory, vakuově balené, produkt B2/1 v balení po 5 kg, se často využívají v provozovnách veřejného stravování

Foto archiv autorů

B2 (konzumní brambory zabalené, nebo jinak upravené před jejich prodejem, vypěstované v režimu kvality Q CZ, brambory ve slupce, brambory loupáné,

sušené, vařené, které splnily nastavené parametry režimu kvality Q CZ) a B3 (smažené a před-smažené výrobky obsahující pouze brambory v režimu kvality Q CZ), bylo posouzení shody skutečně zjištěných parametrů jednotlivých produktů s parametry stanovenými Certifikačním schématem.

Hodnocené parametry konzumních brambor B1 jsou zaměřeny na kvalitu pěstování spočívající v doložení původu sadby, dodržování osevních postupů a střídání plodin, dodržování podmínek hnojení organickými hnojivy a použití ekologického přípravku při prvním postřiku proti mandelince bramborové. Parametrem „Dohledatelnost produktu“ je sledováno další využití vypěstovaných certifikovaných konzumních brambor k dalšímu zpracování na produkty B2 a B3.

U produktů z konzumních brambor B2 a B3 jsou sledovány parametry související s dohledatelností produktu Q CZ. Další významná část sledova-

ných parametrů je zaměřena na ověření kvality konzumních brambor B1 pěstovaných v režimu kvality Q CZ. Parametry na ověření kvality B1 jsou zaměřeny na stanovení reziduí přípravků na ochranu rostlin a stanovení obsahu těžkých kovů kadmia a olova. I když požadavek na obsah jak reziduí přípravků na ochranu rostlin, tak i na obsah kadmia a olova je Certifikačním schématem snížen o 20 % oproti maximálním limitům stanoveným v nařízeních komise Evropského společenství, nedošlo u žádného z posuzovaných vzorků k překročení mezních hodnot. U produktu B3 jsou současně sledovány parametry zaměřené na obsah redukcí cukrů a obsah akrylamidu, které mají významný vliv na kvalitu a potravinovou bezpečnost výsledných produktů. Lze konstatovat, že certifikované produkty z konzumních brambor B2 a B3 vyprodukované v České republice poskytují spotřebitelům záruku kvality a potravinové bezpečnosti.

Smažené lupínky, produkt B3 – tak máme brambory asi nejraději

Foto archiv autorů

Zhodnocení prvního inspekčního roku

Pokud máme ze strany Certifikačního orgánu zhodnotit první inspekční rok, je třeba uvést některé aspekty, které měly na jeho průběh významný vliv. Do

30. 4. 2021 bylo podáno 107 platných žádostí o certifikaci produktů B1, B2 a B3. Jedenáct žadatelů podalo žádosti po termínu. Tyto žádosti byly vyhodnoceny jako neplatné a proces certifikace nebyl u těchto jedenácti žadatelů zahájen. Bylo uzavřeno 102 platných smluv o provedení certifikace a periodickém dozoru v režimu kvality Q CZ. Vstřícnost žadatelů byla a je dána dobrovolným přístupem zapojit se do certifikačního procesu. To se projevilo při komunikaci mezi žadateli a Certifikačním orgánem a kvalitní přípravě žadatelů na certifikační inspekce. V průběhu roku 2021 nebyly k práci Certifikačního orgánu vzneseny žádné výhrady a Certifikační orgán v měsíci říjnu uspěl při pravidelné dozorové návštěvě uskutečněné pracovníky Českého institutu pro akreditaci, o. p. s.

Termíny konání certifikačních inspekci významně ovlivnily nepříznivé klimatické podmínky v jarních měsících 2021.

(Pokračování na str. 27)

(Dokončení ze str. 26)

Chladné a na srážky bohaté jarní počasí zpozdilo agrotechnické lhůty pro sázení brambor a podmačení půdy znemožnilo osazení některých pozemků nebo jejich částí. Důsledkem byly změny v osevních postupech, změny v evidenci a potřeba úpravy evidence skutečně osázených ploch konzumních brambor do souladu s evidencí v LPIS. V rámci těchto změn došlo i k dodatečným úpravám údajů v žádostech o certifikaci, což opět ze strany žadatelů, ale i Certifikačního orgánu vedlo ke zvýšené administrativní zátěži. Nepříznivé klimatické podmínky v jarních měsících ovlivnily i dobu sklizně a následné zpracování konzumních brambor. Termíny provádění certifikačních inspekci pro produkty B2 a B3 ovlivnilo i zpracování laboratorních rozborů konzumních brambor, kterými se prokazují některé z parametrů. Rozbory jsou časově náročné na zpracování a termíny dodání laboratorních výsledků se prodloužily až na čtyři týdny.

Rok 2022

V roce 2022 bude Certifikační orgán u držitelů certifikátů pro produkty z konzumních brambor B1–B3 v režimu kvality Q CZ provádět dozorové inspekce zaměřené na dodržování jednotlivých parametrů daných Certifikačním schématem. Podklady pro dozorovou inspekci lze zasílat Certifikačnímu orgánu do

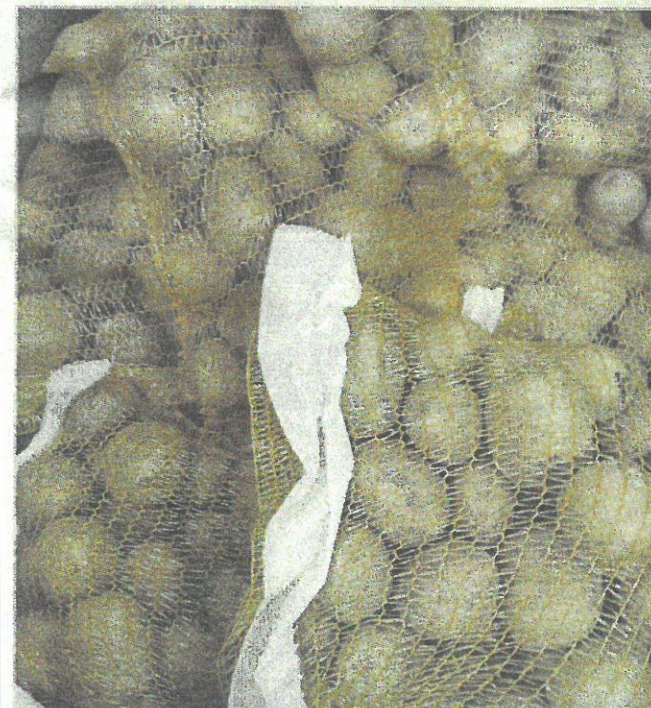

Osvědčení o akreditaci opravňující Certifikační orgán k certifikaci produktů z konzumních brambor v režimu kvality Q CZ

15. května 2022. Současné se v období od 4. ledna do 30. dubna 2022 mohou hlásit noví žadatelé o certifikaci produktů z konzumních brambor B1–B3 v režimu kvality Q CZ, u kterých v termínu do 12 měsíců od podání

žádosti bude provedena certifikační inspekce. Noví žadatelé se do procesu certifikace produktů z konzumních brambor v režimu kvality Q CZ zapojí podáním žádosti Certifikačnímu orgánu, kterým je Oddělení chmele a certifikace produktů ÚKZÚZ. Tato žádost musí být podána v souladu se Zásadami, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotací pro rok 2022 na základě § 1, § 2 a § 2d zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s Dotačním titulem 19.C – Zásady_2022.pdf (eagri.cz). Žádost o dotační titul na Státní zemědělský a intervenční fond není součástí žádosti o certifikaci, která je samostatným procesem. Žádost o certifikaci produktů B1–B3 v režimu kvality Q CZ, formulář k podkladům pro dozorovou inspekci a další důležité informace k certifikaci konzumních brambor jsou k dispozici na internetových stránkách ÚKZÚZ (www.ukzuz.cz) v části „Certifikace produktů“.

Dr. Ing. Zdeněk Chromý
Ing. František Havlíček
Ing. David Petrželka
Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský

Produkt B2/2 – konzumní brambory balené pro obchodní síť

Foto archiv autorů